

Votering:

Joh. Ludw. Mowinckels forslag bifaltes enstemmig.

Stortingets forhandlinger blev derefter ut-satt, for at avdelingene kunde tre sammen og velge embedsmenn.

Efterat forhandlingene var gjenoptatt, referertes:

1. Lagtingets presidentskap meddeler at Lagtinget har konstituert sig og valgt embedsmenn.
2. Odelstingets presidentskap meddeler at Odelstinget har konstituert sig og valgt embedsmenn.

Enst.: Nr. 1 og 2 vedlegges protokollen.

Presidenten: Det 85de ordentlige Storting er dermed lovlig konstituert.

Presidenten foreslår at underretning herom sendes Kongen gjennom Regjeringens chef, forat denne kan innhente Kongens bestemmelse om tiden for Stortingets åpning samt meddele tidspunktet, til senere opslag på tavlen, — og anser dette forslag enstemmig bifalt.

Presidenten anholder om bemyndigelse til, efterat Stortinget er erklært åpnet og efter at trontalen og beretningen om rikets tilstand er overlevert, å utbringe det sedvanlige ønske for Kongen og fedrelandet, og anser denne bemyndigelse gitt.

Presidenten anmoder om den vanlige bemyndigelse til å opnevne en deputasjon på 7 medlemmer til å motta Kongen og Kronprinsen ved Stortingets åpning og anser denne bemyndigelse gitt.

Som deputasjon opnevnes Laberg (formann), Alexander, Wright, P. Hovland, Seip, Hegrenæs og Jakob Lothe.

Presidenten ber dernest om Stortingets bemyndigelse for presidentskapet til efter almindelig praksis å utføre forskjellige forretninger som tilligger presidentskapet, og ber om bemyndigelse til å la opta og redigere debattene i Stortinget og dets avdelinger overensstemmende med den givne instruks, samt til enhver tid å treffe de bestemmelser som måtte påkrevnes i anledning av utgivelsen av «Stortingstidende», innstillinger, dokumenter og lover — og anser denne bemyndigelse som gitt.

Møtet hevet kl. 10,50.

Møte den 13. januar kl. 13.

President: Hambro.

Mottatt av den dertil opnevnte deputasjon innfant Hans Majestet Kongen og Hans kongelige Høihet Kronprinsen sig kl. 13 i Stortinget, ledsaget av Regjeringens medlemmer og flere autoriteter.

Hans Majestet Kongen opleste følgende trontale:

Hr. president, Folkets representanter.

Jeg hilser Stortinget velkommen til ansvarsfull gjerning og ønsker at denne må bli til fedrelandets gagn.

Forholdet til fremmede makter er vennskapelig.

Folkeforbundets virkeområde er minsket ved at Det Tyske Rike efter sin utmeldelse for to år siden nu definitivt er trådt ut. Allerede tidligere i året 1935 var også Japan trådt ut.

Som medlem av Folkeforbundet har Norge i henhold til forbundspakten sett sig forpliktet til å være med på økonomiske sanksjoner mot Italia i anledning av krigen mot Etiopia, og det er i anledning herav utferdiget provisoriske anordninger om lån og kreditt til Italia, om utførselsforbud for forskjellige varer til Italia, og om innførselsforbud for varer fra Italia.

De handelspolitiske forhold i verden er fremdeles vanskelige. Det har vært en viktig opgave å søke vinne så gunstige vilkår som mulig for Norges utførsel til andre land ved avtaler som trygger et regulært varebytte og gir full betalingsikkerhet. For dette formål er sluttet nye avtaler med Italia, bygget på en gjensidig clearingsordning. Av hensyn til viktige eksportnæringers interesser har det vært nødvendig å gjennomføre importregulering for kaffe og sukker.

Med Spania blir det ført forhandlinger om ordningen av handelssamkvemmet for inneværende år, og også med Portugal er forhandlinger optatt med sikte på å opnå en mer tilfredsstillende løsning av enkelte av de handelsspørsmål som var gjenstand for tilleggsavtalen fra 1934.

Til vern om vårt fiske utenfor de nordlige kyster er i samsvar med vedtak av Stortinget utferdiget en resolusjon som fastsetter nøiaktige grenser for det norske fiskeområde fra Vestfjorden til Varanger.

Den fremgang som kunde spores innen norsk næringsliv i 1934 har holdt sig og på de fleste områder gjort sig enda sterkere merkbar i 1935.

Jordbrukets stilling er betydelig bedret blandt annet ved de forskjellige tiltak som

er satt i verk for å øke lønnsomheten. Skogbruksnæringen arbeider fremdeles under trykkende kår.

Det har i 1935 ikke vært større arbeidskonflikter. Industriproduksjonen har fortsatt øket, særlig innen hjemmeindustrien. Fiskeeksporten har tross restriksjonspolitikken i en rekke land stort sett foregått tilfredsstillende og har til dels øket. Forholdene for fiskeribefolkningen er dog fortsatt vanskelige. For hvalfangsten er stillingen bedret, idet fangsten for inneværende sesong er solgt på forhånd til fordelaktige priser.

Utenrikshandelens verdi er steget både for innførselens og utførselens vedkommende, dog sterkest for innførselen. Skibsfarten har især i siste halvår arbeidet under bedre vilkår. Skibsoplegget er praktisk talt ophørt. Vår betalingsbalanse med utlandet antas også i 1935 å ville ha en saldo i vår favør, hvilket blandt annet gir sig uttrykk i en styrkelse av våre valutabeholdninger. Kursen for den norske krone har hele året kunnet holdes konstant i forhold til pund sterling.

For bankvesenet må året 1935 karakteriseres som godt og rolig. Nedgangstendensen i privatbankenes innskudd er ophørt.

Konverteringen av statens og de statsgaranterte bankers høiprocentlige lån er fortsatt. Det er dessuten optatt et nytt statslån i Sverige. Norges Banks diskonto har vedblivende kunnet holdes på den efter våre forhold lave sats av $3\frac{1}{2}$ procent. Renten for utlån av offentlige fonds er nedsatt til 4 procent.

På tross av at man stort sett kan si at både produksjon, omsetning og fortjeneste har øket i 1935 er antallet av arbeidsledige, ikke minst blandt ungdommen, fremdeles meget stort. Dette skyldes forskjellige forhold, hvoriblandt kan merkes at tilgangen på ny arbeidskraft er særlig stor i årene nu på grunn av befolkningens alderssammensetning. Det blir derfor fremdeles nødvendig å sette i gang ekstraordinære tiltak for å komme de arbeidsledige til hjelp, hvorfor det i budgettforlaget for kommende termin er opført et større beløp til krisebevilgninger enn i inneværende termin.

Tilskuddet til vanskelig stilte kommuner er betydelig forhøiet. Det foreslås anvendt større beløp til nye byggearbeider, til bureising, til støtte for fiskerinæringene, til å sette nye arbeidstiltak i gang eller hindre at eldre bedrifter må stoppe, samt et beløp til fremme av reiselivet. Spørsmålet om hvad som kan gjøres for å fremme innenlandsk skibsbygging er opptatt til behandling.

Det vil bli fremlagt en plan for utbedring av våre stamveier og plan for videre elektrisering av Østfoldbanen.

Av nye tiltak vil bli foreslått syketrygd for sjøfolk og trygd for blinde og vanføre.

Det vil dessuten bli fremlagt forslag om en Statens Industribank og om en Statens Huslånbank for pantelån på annen prioritet.

Både ved landforsvaret og sjøforsvaret foreslås øvelser avholdt vesentlig som i 1935.

Det foreslås ingen forhøielse av de gjeldende satser for skatter og avgifter. Fondsskatten vil bli foreslått nedsatt fra 8,8 til 7 procent. Anslaget for omsetningsavgiften, tollintradene og en del andre inntekter har kunnet settes noget op.

Den pengetekniske komité har fremlagt den begjærte utredning om kredittutvidelse. Den vil bli forelagt for inneværende års Storting.

Det er nedsatt en komité til å revidere og utbygge vår sociale trygde- og forsorgslovgivning. Komiteen arbeider nu med spørsmål om alderstrygd, og lovforslag vil, om mulig bli fremmet for inneværende års Storting.

Av andre saker som vil bli forelagt for Stortinget, skal nevnes forslag til lover om:

Endringer i folkeskolelovene.

Endringer i trustloven.

Kvinneres adgang til embeder.

Vanføreforsorg.

Endringer i lov om småbruk- og boligbanken.

Endringer i rusdrikklovgivningen med sikte på utvidelse av folkeavstemningsprinsippet.

Endringer i jordloven.

Endringer i millombils lov til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror.

Fiske med trål.

Våben og ammunisjon.

Den økonomiske opgang og de tiltak som er satt i gang, gir håp om at det ved samarbeid av alle byggende krefter vil lykkes å overvinne de vanskeligheter som fremdeles er til stede.

Jeg ber Gud signe Stortingets gjerning og erklærer herved Norges 85de ordentlige Storting åpnet.

Gitt på Oslo slott 10 januar 1936.

Håkon

Johan Nygaardsvold

B. Rolsted

Efterat utdrag av en melding om rikets tilstand og styring var oplest av statsråd Hjelmteit, mottok

Presidenten på Stortingets vegne foranvendte dokumenter og uttalte:

Herre Konge, Deres kongelige Høihet!

Norges 85de ordentlige Storting trer sammen på en tid som maner til samling og samarbeid. Innen landene og i det mellem-

folkelige samfund er der krefter som sterkere enn nogen gang før søker å splitte, å isolere og å oppløse. Måtte dette Storting arbeide i bevissthet om at over partier og politikk står en nasjonal solidaritet og internasjonal ansvarfølelse som intet fritt folk som ønsker å bevare sin frihet, kan unddra sig. Måtte det engang kunne sies om oss at vi evnet å sette de store hensyn foran de små og å tenke på fremtiden og ikke bare på nuet. I håp om at så vil skje, og at det nye år må bli til fortrøstning og lykke for vårt folk, istemmer vi det gamle ønske:

Gud bevare Kongen og fedrelandet!

Dette ønske istemte Stortingets øvrige medlemmer.

Hans Majestet Kongen og Hans kongelige Høihet Kronprinsen med følge forlot derefter Stortinget, ledsaget av den deputasjon som hadde fungert ved mottagelsen.

Presidenten: Presidenten foreslår at Hans Majestet Kongens tale og meldingen om rikets tilstand og styring utlegges for å behandles i et senere møte.

Votering:

Presidentens forslag bifaltes enstemmig.

Møtet hevet kl. 13,30.

Møte den 14 januar kl. 10.

President: H a m b r o.

Presidenten: De innkalte varamenn for Vest-Agder fylke, gårdbruker Aasmund Kulien, og for kjøpstædene i Telemark og Aust-Agder fylker, direktør Halvor Bjørnsen Holta, har tatt sete.

Presidenten vil foreslå at de innkalte varamenn Kulien og Wright velges inn i Lagtinget under representantene Udlands og Erling Johansens permisjon.

Votering:

Presidentens forslag bifaltes enstemmig.

Møtet hevet.

Møte den 15 januar kl. 12,30 form.

President: H a m b r o.

Dagsorden:

Referat.

Statsråd Madsen overbragte 7 kongelige proposjoner (se under Referat).

Referat:

1. (4) Utsatt sak fra 1935: Søknad — tilbakesendt av Forsvarsdepartementet — fra sersjants enke Anna Mork, Trondheim, om pensjonsforhøielse.
2. (5) Utsatt sak fra 1935: Søknad — oversendt av Forsvarsdepartementet — fra fhv. soldat H. Ryste, Volda, om vartpenger.
3. (6) Utsatt sak fra 1935: Søknad — oversendt av Forsvarsdepartementet — fra Hulda Marie Eriksen, Oslo, om å få beholde sin pensjon utover 12 juli 1935.
Enst.: Nr. 1—3 tilstilles administrasjonskomiteen.
4. (7) Utsatt sak fra 1935: Søknad fra Johanna Hjelbak, Bodø, om utbetaling av et til statskassen hjemfallent arvebeløp.
5. (8) Innberetninger fra Norges Banks eftersynskomiteer i Oslo, Bergen, Trondheim og Kristiansand.
Enst.: Nr. 4 og 5 tilstilles finans- og tollkomiteen.
6. (9) Landbruksdepartementet sender andragende fra bonde Ole Kjærnæs, Rå i Norderhov, om erstatning for nedslaktning av kastingssmittet storfe.
Enst.: Tilstilles landbrukskomiteen.
7. (10) Andreas Vesterås, Kalvåg, Brunanger, andrar om utbetaling av et restbeløp av en ham av Stortinget tidligere bevilget erstatning for skade ved minesprengning.
8. (11) Norges åndssvakeskolers landslærerlag sender forestilling angående forsorg for åndssvake.
Enst.: Nr. 7 og 8 oversendes Regjeringen.
9. (12) Departementet for sociale saker tilbakesender forestilling fra lektor C. Fosse, Oslo, angående et pensjonsspørsmål.
Enst.: Tilstilles administrasjonskomiteen.
10. (13) Fhv. veiformanns enke Dagmar Knutsen, Korsnes, i Tysfjord, andrar om pensjon.
11. (14) Nesna fattigstyre andrar om refusjon for fattigutgifter vedkommende en hjemstavnsløs person.
12. (15) Vei- og jernbanearbeider Ole P. Bjørgen, Støren, andrar om pensjon.
Enst.: Nr. 10—12 oversendes Regjeringen.
13. (16) Fhv. poståpner K. Harstad, Berg i Østfold, andrar om erstatning for tap ved at han blev avskjediget som postmester 5 år før oppnådd aldersgrense.
Enst.: Tilstilles post-, telegraf- og kystfartkomiteen.